ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Даланзадгад сумын Энхийн хүслэн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/47/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас: www.Umnugovi@audit.mn Өмнөговь аймаг 2023 он	Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ж.Болормаа Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolormaaja@audit.gov.mn Аудитор: Ч.Наранбадрах Утас: 70533552 Цахим хаяг: Naranbadrakhch@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Аудитын гол асуудал..**Error! Bookmark not defined.**
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.. 8
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 10
4.1 Ерөнхий зүйл.. 10
4.2 Материаллаг байдал 11
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.. 11
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 11
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.. 11
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 12
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 12
Тайлант оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно. 12
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал... 12
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.. 12
5.2 Албан шаардлага 12
5.3 Зөвлөмж.. 12
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.. 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**311,967,907.37**	**170,606,132.83**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	696,267.67	43,155,035.47
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	954.00	384.50
31110	Төгрөг	954.00	384.50
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	695,313.67	43,154,650.97
3121	**Төгрөг**	695,313.67	43,154,650.97
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	695,313.67	43,154,650.97
33	**АВЛАГА**	220,411,022.30	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,064,122.30	-
336	**Зээлийн авлага**	219,346,900.00	-
3361	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	219,346,900.00	-
33611	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	219,346,900.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	90,860,617.40	127,451,097.36
351	**Түүхий эд материал**	62,662,248.40	90,168,832.46
35110	Тусгай зориулалттай материал	29,201,143.88	35,521,193.24
35130	Эм боох материал	33,461,104.52	54,647,639.22
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,754,108.00	1,219,838.90
354	**Хангамжийн материал**	23,444,261.00	36,062,426.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,205,790.00	5,395,839.00
35420	Аж ахуйн материал	2,498,694.00	2,756,810.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,929,000.00	8,510,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	13,810,777.00	19,399,777.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**207,816,363.36**	**302,640,379.96**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	207,816,363.36	302,640,379.96
392	**Биет хөрөнгө**	198,751,363.40	294,110,380.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	109,027,777.82	109,027,777.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,210,277.08)	(25,024,513.20)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	36,510,000.00	38,910,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,568,409.14)	(12,045,833.36)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	95,071,673.18	188,125,990.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,242,627.68)	(40,392,962.75)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,491,300.00	44,454,900.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,480,648.96)	(9,039,104.55)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	858,700.00	858,700.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(706,124.74)	(764,574.70)
393	**Биет бус хөрөнгө**	9,064,999.96	8,529,999.88
39301	Програм хангамж	1,850,000.00	1,850,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(260,000.04)	(795,000.12)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,475,000.00	7,475,000.00

3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**519,784,270.73**	**473,246,512.79**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**99,321,300.63**	**88,920,802.84**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	99,321,300.63	88,920,802.84
413	**Өглөг**	350,739.00	-
4136	**Бусад өглөг**	350,739.00	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	350,739.00	-
414	**Урьдчилж орсон орлого**	98,970,561.63	88,920,802.84
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	98,970,561.63	88,920,802.84
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**233,875,793.90**	**197,738,533.75**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	233,875,793.90	197,738,533.75
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	30,000.00	30,000.00
51101	Өмч: - төрийн	30,000.00	30,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	233,845,793.90	197,708,533.75
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	233,845,793.90	233,845,793.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(36,137,260.15)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**333,197,094.53**	**286,659,336.59**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**769,696,248.98**	**661,050,970.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**328,399,129.98**	**444,326,380.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	317,656,633.98	439,741,340.00
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	-	1,813,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	315,476,433.98	437,566,940.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	233,791,200.00	436,150,640.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	81,685,233.98	1,416,300.00
120009	Бусад орлого	2,180,200.00	361,400.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	10,742,496.00	4,585,040.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	10,742,496.00	4,585,040.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**441,297,119.00**	**216,724,590.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	13,146,725.00	8,000,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	13,146,725.00	8,000,000.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих		
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	4,000,000.00	15,153,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	15,153,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	35,825,144.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	35,825,144.00	-
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	388,325,250.00	193,571,390.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	388,325,250.00	193,571,390.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**943,195,863.62**	**798,198,057.56**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**943,195,863.62**	**798,198,057.56**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	908,471,255.62	561,012,642.56

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	240,459,825.00	291,421,652.00
210101	Үндсэн цалин	240,459,825.00	291,421,652.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,777,349.00	36,075,837.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,777,349.00	36,075,837.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	195,171.00	1,361,130.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	195,171.00	217,265.00
210302	Түлш, халаалт	-	1,143,865.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	28,083,838.00	33,201,915.10
210401	Бичиг хэрэг	1,836,100.00	5,917,151.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,693,000.00	4,281,640.90
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,927,010.00	2,592,021.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	216,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,662,538.00	11,094,168.20
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,965,190.00	8,466,934.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	634,000.00
2105	**Нормативт зардал**	559,916,916.53	146,575,991.38
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	558,605,416.53	144,515,033.88
210502	Хоол, хүнс	1,311,500.00	124,957.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,936,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	400,000.00	6,562,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	60,000.00
210604	Урсгал засвар	400,000.00	6,502,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	3,651,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	3,651,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	36,683,912.00	14,180,617.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,407,170.00	13,733,771.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	49,500.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	141,242.00	223,046.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	77,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	29,900.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	86,000.00	116,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	14,954,244.09	27,981,900.08
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	545,000.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	14,409,244.09	27,981,900.08
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	34,724,608.00	237,185,415.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	34,724,608.00	234,145,415.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,169,272.00	231,750,375.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	33,555,336.00	2,395,040.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	3,040,000.00
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,040,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(173,499,614.64)**	**(137,147,087.56)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	4,812,121.20
225003	Хөрөнгө оруулалтын гарз	-	4,812,121.20
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(4,812,121.20)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(173,499,614.64)**	**(141,959,208.76)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**468,030,415.00**	**877,112,570.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**246,080,196.00**	**441,041,080.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	235,337,700.00	436,456,040.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	233,791,200.00	436,150,640.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	233,791,200.00	436,150,640.00
120009	Бусад орлого	1,546,500.00	305,400.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	10,742,496.00	4,585,040.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	10,742,496.00	4,585,040.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**221,950,219.00**	**436,071,490.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	13,146,725.00	8,000,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	13,146,725.00	8,000,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	4,000,000.00	234,500,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	234,500,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	35,825,144.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	35,825,144.00	-
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	168,978,350.00	193,571,390.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	168,978,350.00	193,571,390.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**468,960,532.30**	**703,396,675.20**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**468,960,532.30**	**703,396,675.20**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**433,093,386.30**	**466,102,260.20**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	240,459,825.30	291,230,162.20
210101	Үндсэн цалин	240,459,825.30	291,230,162.20
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,777,349.00	36,075,836.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,777,349.00	8,308,502.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	27,767,334.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	195,171.00	1,361,130.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	195,171.00	217,265.00
210302	Түлш, халаалт	-	1,143,865.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22,906,280.00	37,270,271.00
210401	Бичиг хэрэг	2,073,000.00	6,469,650.00

210402	Тээвэр, шатахуун	5,907,000.00	10,919,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,227,010.00	2,592,021.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	216,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	854,000.00	893,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	11,845,270.00	16,180,000.00
2105	**Нормативт зардал**	107,648,050.00	76,784,836.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	105,398,750.00	71,566,379.00
210502	Хоол, хүнс	2,249,300.00	826,457.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	4,392,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,630,000.00	6,787,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,815,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	60,000.00
210604	Урсгал засвар	1,815,000.00	6,727,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	3,651,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	3,651,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	30,421,711.00	12,941,424.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,126,469.00	12,556,578.50
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	15,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	205,792.00	237,996.00
210807	Газрын төлбөр	14,950.00	14,950.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	74,500.00	116,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	55,000.00	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,000.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**35,867,146.00**	**237,294,415.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	34,422,246.00	234,254,415.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	510,812.00	192,283.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	124,865.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,568,007.00	231,667,092.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	32,218,562.00	2,395,040.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	3,040,000.00
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,040,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	1,444,900.00	-
213404	Хөрөнгийн	1,444,900.00	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**(930,117.30)**	**173,715,894.80**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**-**	**131,257,127.00**

22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**131,257,127.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	131,257,127.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	131,257,127.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	-	**(131,257,127.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(930,117.30)	42,458,767.80
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		696,267.67
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	696,267.67	43,155,035.47

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн**
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**186,617,176.20**	**233,845,793.90**	420,462,970.10
Тайлант үеийн үр дүн		(36,137,260.15)	(36,137,260.15)
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**-**	**197,708,533.75**	384,325,709.95

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Энхийн хүслэн өрхийн эрүүл мэндийн төв нь хүн амын эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан төрөөс өрхийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ болон үндсэн мэргэшлийн зарим нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээг иргэн, гэр бүл, аж ахуйн нэгжийн оролцоотойгоор харьяалах нутаг дэвсгэрт байгаа хүн бүрд нутаг дэвсгэрийн харьяалал харгалзахгүйгээр үйлчилгээ үзүүлдэг Даланзадгад сумын харьяа байгууллага юм

Энхийн хүслэн өрхийн эрүүл мэндийн төв нь дараах зорилтуудтай байна Үүнд:

- Эмнэлгийн тусламжийн технологи нэр төрөл чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх
- Хүний нөөцийн удирдлагыг боловсронгуй болгох
- Өрх бүрд эрүүл мэндийн боловсрол олгож, зөв дадал заншилд сургах сургалтыг тогтмолжуулах
- Эмч ажиллагсдын ёс зүй, эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын дэглэмийг баримтлан ажиллах
- Өрхийн эмнэлгийн менежментийг сайжруулан, үр ашгийг нэмэгдүүлэх
- Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлэх

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаандаа Эрүүл мэндийн тухай хууль, Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Татварын багц, Нийгмийн даатгалын ерөнхий , Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон түүнийг дагалдаж гарсан тогтоол, дүрэм журам, эрх бүхий албан тушаалтнуудын шийдвэрүүдийн хэрэгжилтийг ханган үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Энхийн хүслэн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 46.5 сая төгрөгөөр буюу 9 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	696.2	43,155.00	42,458.80
Авлага	220,411.00	0	-220,411.00
Бараа материал	90,860.60	127,451.00	36,590.40
Үндсэн хөрөнгө	207,816.30	302,640.30	94,824.00
Нийт хөрөнгө	**519,784.20**	**473,246.50**	-46,537.70
Өр төлбөр	350.7	0	-350.70
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	233,875.70	197,738.50	-36,137.20
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	333,197.00	286,659.30	-46,537.70

Дээрх хүснэгтээс харахад бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансууд нь өмнөх үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэл 36.5 сая төгрөгөөр өссөн нь ковид-19 халдвар хамгаалллын хэрэгсэл, вакцины нөөцтэй холбоотой өссөн байна, үндсэн хөрөнгө 94.8 сая төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө худалдаж авсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 661.0 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 517.3 сая үндсэн үйл ажиллагааны орлого, 0.4 сая төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны бусад орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл	240,459.80	291,421.60	-50,961.80
2	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэл	27,777.30	36,075.80	-8,298.50
3	Хангамж, бараа материалын зардал	28,083.80	33,201.90	-5,118.10
4	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	400.00	6,562.00	-6,162.00
5	Томилолт, зочны зардал	0	3,651.60	-3,651.60
6	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	36,683.90	14,180.60	22,503.30
7	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,954.20	27,981.90	-13,027.70
8	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,724.60	234,145.40	-199,420.80

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагаанаас өөр нэмэлт санхүүжилт аваагүй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Гадаадын иргэн харьяатын газрын өмнөд бүс дэх газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ч.Наранбадрах гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг ахлах аудитор Ж.Болормаа, чанарын хяналтыг аудитын менежер Т.Хонгорзул, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Өсөхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Гадаадын иргэн харьяатын газрын өмнөд бүс дэх газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн 09 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 943.1 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 9.4 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тухайн байгууллага 12 дугаар зүйлийн 12.1.1, 12.1.2, 12.1.3 дахь заалтууд, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2- 15.1.7 дахь заалтуудад заасан хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд мэдээлсэн байна

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус онд төсвийн хөрөнгийн захиран зарцуулсан тушаал шийдвэр холбогдох хууль тогтоомжийг эрх зүйн чадамжийг хангасан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд түүврийн аудитад хамрагдсан байна.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарал татахуйц анхаарч үзэх чухал асуудал байхгүй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 147.8 сая төгрөгийн алдаа илэрснээс 142.6 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 5.1 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өглөө.

5.2 Албан шаардлага

1. Сахилгын шийтгэлтэй 1 ажилтанд 5.1 сая төгрөгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.2.3, өрхийн эмнэлгийн дотоод журмын 10.22 дахь заалттай тус тус нийцэхгүй байна.

2. Өрхийн эмнэлэг нь сумын Засаг даргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилт, хүрэх түвшин байхгүй

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.6.48, Эрүүл мэндийн газрын даргатай өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй байгуулсан гэрээний 6 дугаар зүйлийн 6.2.4, Сумын Засаг дарга өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй хамтран ажиллах гэрээний 3 дугаар зүйлийн 3.1.6 дахь заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх

3. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь НББОУС, хууль, журамтай нийцэхгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардалтай холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Е баримтгүй хөрөнгө худалдан авсан байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын 5-д "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм, төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо, хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын стандарт

MNS:6529:2015 "татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ" заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа, үйлчилгээ худалдан авалт хийх тухай бүрд борлуулагчийн хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн Е баримтыг кассын машинаас хэвлүүлэн авч анхан шатны баримтад хавсаргаж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн гүйлгээний тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 141,257.1 төгрөгийг биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардалд тусгаагүй	1	141,257.1					141,257.1					
Орлого үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгө 1,416.3 төгрөгийг тусгаагүй	1	1,416.3					1,416.3					
Дүн	3	142,673.4					142,673.4					

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Сахилгын шийтгэлтэй 1 ажилтанд 5,198,843 төгрөгийн урамшуулал олгосон байна					1	5,198.8						
Өрхийн эмнэлэг нь сумын Засаг даргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилт, хүрэх түвшин байхгүй8 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь НББОУС, хууль, журамтай нийцэхгүй байна.					1							
Тайлант онд Е баримтгүй хөрөнгө худалдан авсан байна.							1					

Дүн					2	5,198.8	1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								